

Relació militar Estat espanyol-Israel

1. Venda d'armes a Israel (exportacions)

En el període 2005-2022, segons els informes disponibles de la Secretaria d'Estat de Comerç del Govern espanyol les exportacions d'armes espanyoles a Israel, han estat les següents, desglossades a:

- Exportacions autoritzades de material de defensa: 136,45 milions deuros
- Exportacions fetes de material de defensa: 28,67 milions d'euros
- Exportacions fetes de material de doble ús: 40,71 milions d'euros

[Les exportacions d'armes espanyoles i europees a Israel violen 7 dels 8 Criteris de la Posició Comuna 2008/944/PESC, per la qual es defineixen les normes comunes que regeixen el control de les exportacions de tecnologia i equips militars.](#)

	Exportacions realitzades	Exportacions autoritzades
2005	273728	953116
2006	441335	1109575
2007	1515934	4365309
2008	2358989	157200
2009	790635	2805955
2010	1429035	5766600
2011	472545	11955201
2012	637842	4318591
2013	4884467	5968281
2014	3428087	19461750
2015	2187266	2225360
2016	530927	13057875
2017	1386558	1408000
2018	619334	11747850
2019	2114483	11107750
2020	477288	17736842

2021	3452969	13010804
2022 (primer semestre)	1673299	9289435

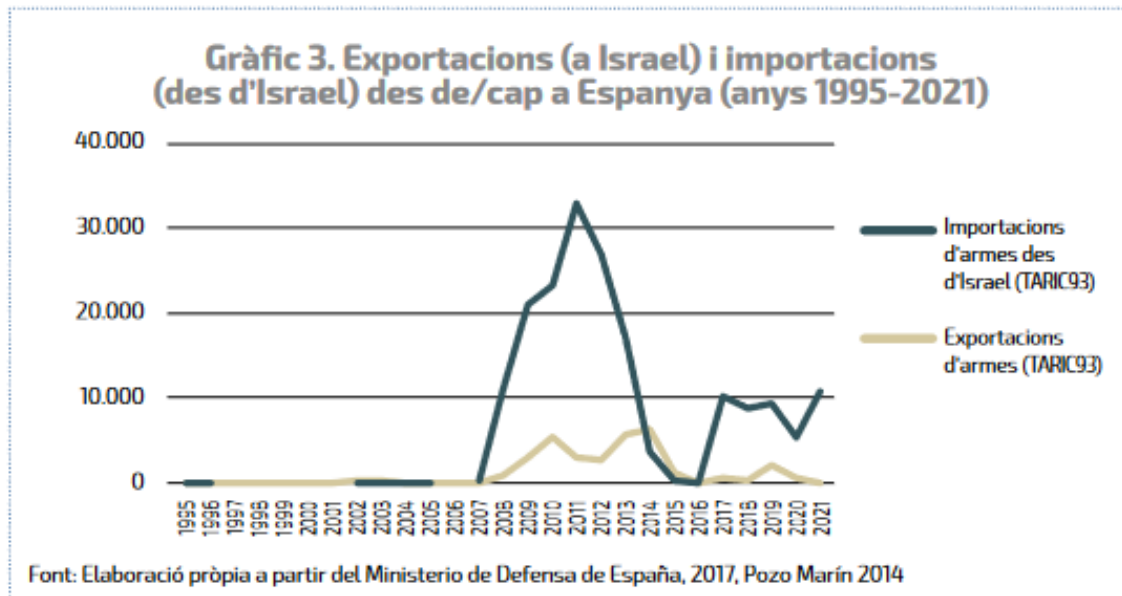
28.674.721 € 136.445.494 €



2. Compra d'armes a Israel (importacions)

Les importacions espanyoles d'armament israelià són molt superiors a les exportacions d'armament espanyol a Israel. Al gràfic de més avall es mostra aquesta

situació, en aquest cas a través del monitoratge de la importació/exportació de productes i components les categories dels quals queden registrades a la classificació de mercaderia TARIC (codi 93) de duanes. Tot i això, cal assenyalar que aquestes importacions són només una part del total de compres d'armament israelià per part d'Espanya.



Per exemple, només el programa de **míssils Spike** suposa un negoci de diversos centenars de milions d'euros, dels quals només una part és comptabilitzada com a "importacions". El 2002 es va signar un acord entre l'espanyola **Santa Bárbara Sistemas** (part del conglomerat nord-americà General Dynamics) i l'empresa israeliana **Rafael** (que compta amb una filial a Espanya: Pap Tecnos) per al subministrament a les Forces Armades espanyoles de 260 llocs de tir i 2.550 míssils contracarro de mig abast (4 km), amb un cost de **364 milions** per al Ministeri de Defensa espanyol. Tot i que els míssils són un desenvolupament de Rafael, es van fabricar i van integrar a Espanya per Santa Bárbara, mitjançant un contracte de transferència de tecnologia. El 2018, el Consell de Ministres va autoritzar una nova partida a aquest conveni de col·laboració per al desenvolupament tecnològic i industrial del programa dels míssils Spike i, recentment al Consell de Ministres del 12 de setembre de 2023 es va aprovar la compra de més míssils Spike que desenvoluparà Pap Tecnos, valorats en **285 milions d'euros**. **Noteu que només el cost d'aquests míssils multiplica el total d'exportacions d'armes espanyoles a Israel.**

Un altre exemple significatiu de relacions comercials i accés a contractes públics espanyols és l'aprovació per **576,4 milions d'euros** a pagar en cinc anys de la compra de llançacoets d'alta mobilitat SILAM, [desenvolupat conjuntament per les empreses espanyoles Expal, GMV y Escribano y la israelí Elbit Systems](#).

Altres exemples d'importacions o relacions entre empreses militars espanyoles i israelianes inclouen **drons d'IAI** i Elbit Systems, **torretes de vehicle terrestre** de Rafael, **sistemes de morter** d'Elbit Systems o **munició de carros de combat d'Israel Military Industries Ltd.** (IMI Systems), entre moltes altres.

[Aquests fabricants es troben entre les firmes que més es lucren amb les ocupacions militars, i tots aquests productes han estat publicitats com a “provats en combat” a Gaza.](#) La importació per part d'Espanya de les armes provades a l'ocupació és especialment rellevant, ja que és una manera de legitimar-ne l'ús i contribuir a la viabilitat de les empreses exportadores i de l'ocupació en si mateixa. De fet, així ho denuncia Human Rights Watch, que va detallar al seu informe *“Precisely Wrong. Gaza Civilians Killed by Israeli Drone-Launched Missiles”*, del 30 de juny de 2009, com els míssils Spike utilitzats pels drons de les Forces Armades d'Israel durant els atacs a Gaza a l'operació Plom Fos van causar la mort d'un gran nombre de civils, especificant que Amnistia Internacional va proporcionar els noms de 58 civils que haurien estat assassinats per drons.

3. Filials d'empreses militars israelianes a l'estat espanyol

També és simptomàtic de l'estreta cooperació militar entre Espanya i Israel l'existència de filials a Espanya d'empreses israelianes, les vendes de les quals tampoc no es comptabilitzen normalment com a importacions de material militar. Entre aquestes filials podem destacar les següents:

[PAP Tecnos](#). És la filial de l'empresa israeliana Rafael, i una proveïdora important dels exèrcits espanyols. PAP Tecnos subcontracta, al seu torn, altres empreses espanyoles amb forts vincles amb la indústria de Defensa israeliana: Tecnobit i Expal.

Aeronautics Enterprise Espanya (AEE). És la filial espanyola del hòlding israelià Aeronautics Defense Systems, que fabrica, entre altres productes, vehicles no tripulats per a usos militars.

[Magal España](#). És la filial espanyola de la multinacional Magal, fundada el 1967 com una divisió de la israeliana IAI. Magal és una firma líder en vigilància intel·ligent perimetral, control d'accessos i ciberseguretat, entre d'altres. L'empresa matriu, Magal Security Systems Ltd, [prové de seguretat al mur de l'apartheid i dota de sistemes de seguretat els assentaments il·legals en territori ocupat palestí. En els darrers anys Magal ha augmentat significativament la xifra de negocis a Espanya.](#)

[Guardian Spain Homeland Security](#). És la filial espanyola de la israeliana Guardian Holdings LTD, i opera com a representant a Espanya dels principals fabricants israelians de material policial i militar. Diferents cossos policials a Espanya han adquirit productes militars i/o policials israelians a través de Guardian. Entre els clients de Guardian, han figurat, segons la mateixa empresa Guardian, el Ministeri de Defensa, el Ministeri de l'Interior, la Casa Reial, l'Agència Tributària, la Guàrdia Civil, els Mossos d'Esquadra, l'Ertzaintza, la Policia Nacional o la Policia Foral, entre d'altres.

A més, sabem que [Espanya utilitza serveis d'espionatge i d'intercepció de comunicacions que proporcionen empreses d'Israel.](#) Entre els compradors, destaquen el Ministeri de Defensa, el CNI, el Cos Nacional de Policia, la Guàrdia Civil i diferents policies autonòmiques. I entre els productes oferts, destaquen el programa d'espionatge **Pegasus** de **NSO Group Technologies**, **Cellebrite** o els serveis i aplicacions de **Verint Systems**.

4. Com la indústria militar israeliana es beneficia dels fons R+D europeus

La relació entre la Unió Europea i Israel és una de les més àmplies i profundes que la UE manté amb qualsevol tercer país del món. Comprèn relacions comercials, econòmiques, de recerca i innovació, cooperació tècnica, financera i educació.

Cenyint-nos únicament a l'aspecte de defensa i seguretat, Israel gaudeix d'un tracte privilegiat respecte al finançament, per part de la UE, de projectes de R+D. En aquest sentit, Israel ha estat considerat tradicionalment com a "País Associat", una categorització que li permet accedir als successius programes marc de finançament de R+D de la UE.

Paral·lelament, la participació de la indústria militar israeliana en programes d'R+D de la Unió Europea permet a aquest sector establir relacions de col·laboració amb la indústria europea que, al seu torn, es converteixen en una via d'entrada per comercialitzar els seus productes. mercat europeu.

En el període **2008-2027 Israel haurà rebut un total de 69,39 milions** d'euros corresponents a projectes de recerca presentats als programes europeus **FP7 Security** (31,98 M€), **Horizon 2020** (34,18 M€) i l'actual **Horizon Europe** (3,23M€). Quantitat molt més gran que alguns membres de la UE amb una població similar, com ara Hongria (un total de 43,1 M€).

Algunes de les empreses que es beneficiaran d'aquestes ajudes són Tamar (que fabrica explosius) amb 0,8M€ entre el 2012-2025, Israel Aerospace Industries (sistemes de defensa antiaèria, drons, sistemes d'armes aèries) amb 4,5M€ en el període 2008-2022, i Elbit Systems (material electrònic de defensa, drons) amb 4,57M€ en el període 2008-2018.

En aquest àmbit, el Govern espanyol no té capacitat decisòria. **Però sí que pot incloure el tema a l'agenda, especialment aquest semestre que Espanya exerceix la presidència del Consell de la UE.**

5. Per què un embargament d'armes a Israel?

Mantenir relacions militars amb Israel incompleix nombroses directrius espanyoles i europees.

Les exportacions d'armes espanyoles i europees a Israel violen 7 dels 8 Criteris de la Posició Comuna 2008/944/PESC, per la qual es defineixen les normes comunes que regeixen el control de les exportacions de tecnologia i equips militars. La compra de material militar a Israel, fer negocis amb empreses militars i de seguretat israelianes i vendre armes a Israel, enforteix el model militar i securitari del país i, el que és més important, contribueix a mantenir l'ocupació il·legal i el règim d'apartheid que Israel fa econòmicament viable amb la venda dels seus productes militars "provats en combat". Seguir comprant material bèl·lic a un estat que està duent a terme una massacre, és contribuir que s'hi enriqueixi.

El marc legal de l'estat espanyol permet diverses vies per impulsar un embargament militar a Israel.

El marc jurídic estatal té dues normes que avalen la posició per a l'embargament d'armes: La Llei 53/2007, del 28 de desembre, sobre el control del comerç exterior de material de defensa i de doble ús, i el Tractat internacional sobre comerç d'armes (ratificat per Espanya el 17 de març del 2014).

Tots dos textos prohibeixen la venda d'armes a països en conflicte. La Llei espanyola estableix a l'article 8 que les autoritzacions de venda d'armes seran denegades "quan hi hagi indicis racionals que el material de defensa, l'altre material o els productes i tecnologies de doble ús puguin ser emprats en accions que pertorbin la pau, l'estabilitat o la seguretat en un àmbit mundial o regional, puguin exacerbar tensions o conflictes latents, puguin ser utilitzats de manera contrària al respecte degut i la dignitat inherent a l'ésser humà, amb finalitat de repressió interna o en situacions de violació de drets humans" .

El Tractat va a la mateixa línia. L'article 6.1 i 6.3 estableix una obligació claríssima per a Espanya: "un Estat part no autoritzarà cap transferència d'armes convencionals (...) si en el moment de l'autorització té coneixement que les armes o els elements es podrien utilitzar per cometre genocidi, crims de lesa humanitat, infraccions greus dels Convenis de Ginebra de 1949, atacs dirigits contra béns de caràcter civil o persones civils protegides com a tals, o altres crims de guerra tipificats en els acords internacionals en què sigui part".

Pel que fa a les importacions, segons el Reial decret 679/2014, d'1 d'agost, pel qual s'aprova el Reglament de control del comerç exterior de material de defensa, d'un altre material i de productes i tecnologies de doble ús, les importacions definitives i temporals dels materials de la Llista d'Armes de Guerra podran ser suspeses, denegades o revocades, per resolució dictada pel titular de la Secretaria d'Estat de Comerç quan hi hagi indicis racionals que el material de defensa, l'altre material o els productes i tecnologies de doble ús puguin ser emprats en accions que pertorbin la pau, l'estabilitat o la seguretat en un àmbit mundial o regional, puguin exacerbar tensions o conflictes latents, puguin ser utilitzats de manera contrària al respecte degut i la dignitat inherent en ser humà, amb fins de repressió interna o en situacions de violació greu del dret internacional dels drets humans o del dret internacional humanitari, tinguin com a destinació països amb evidència de desviaments de materials transferits o puguin vulnerar els compromisos internacionals contrets per Espanya.

L'embargament militar s'ha aplicat altres vegades com a mesura de pressió perquè els Estats respectin els drets humans. El 1977, el Consell de Seguretat de l'ONU va aprovar per unanimitat la Resolució 418, que imposava un embargament d'armes obligatori a Sud-àfrica com a mitjà de pressió al govern sud-africà perquè posés fi a l'apartheid. L'embargament va durar fins després de les primeres eleccions democràtiques de 1994. Més recentment, la mateixa UE va imposar el 31 de juliol de 2014 sancions contra Rússia, inclòs un embargament d'armes, mitjançant l'adopció de la Decisió 2014/512/PESC del Consell, i el Reglament (UE) núm. 833/2014 del Consell. Posar fi al comerç d'armes amb un estat que vulnera de manera sistemàtica el dret internacional humanitari i el dret internacional dels drets humans és una obligació per a la credibilitat internacional de la UE.

Referenciacs del Centre Delàs d'Estudi per la Pau i de L'Observatori de Drets Humans i Empreses